

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0093

<http://hdl.handle.net/2333.1/4j0zpcb7>

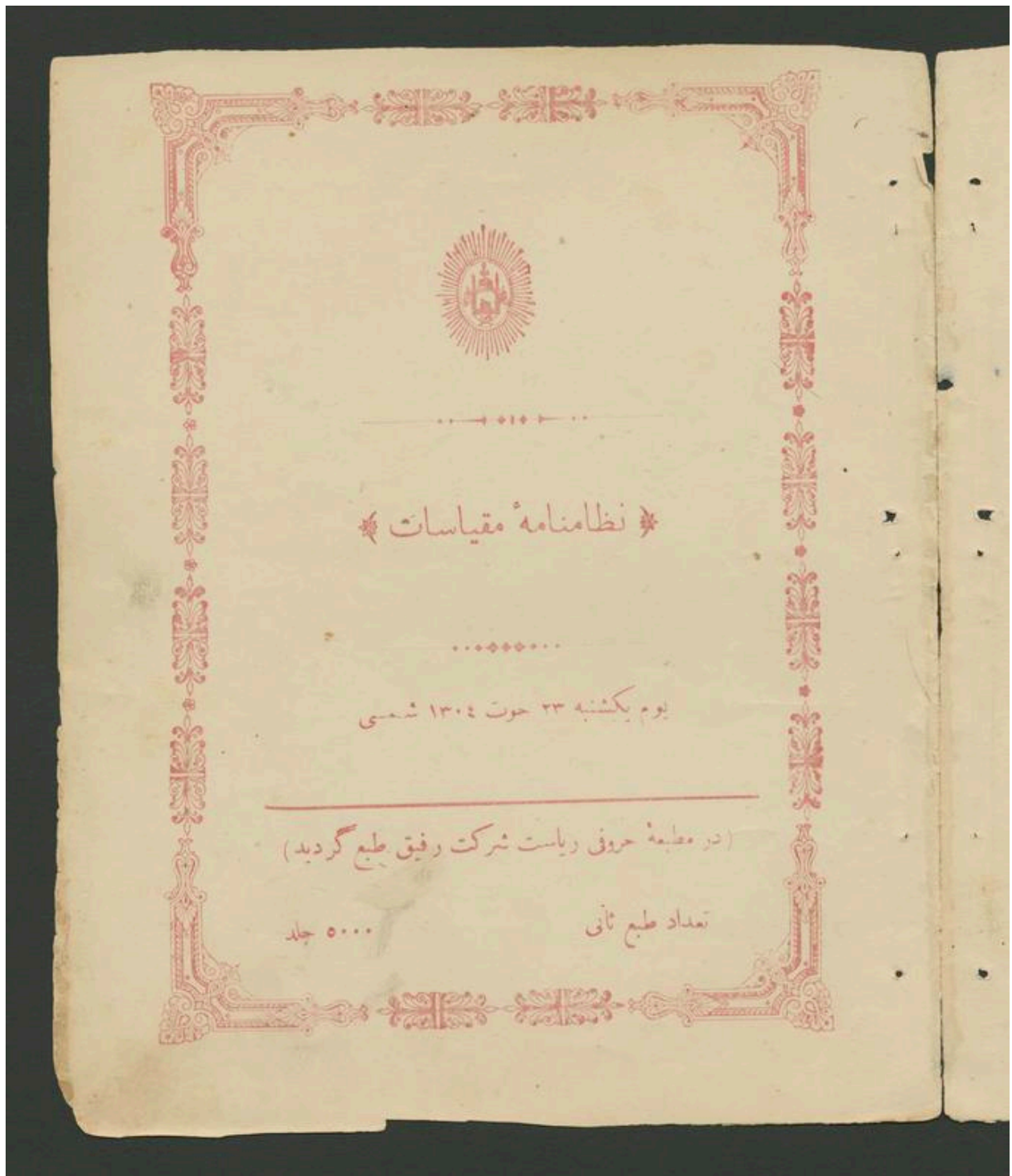

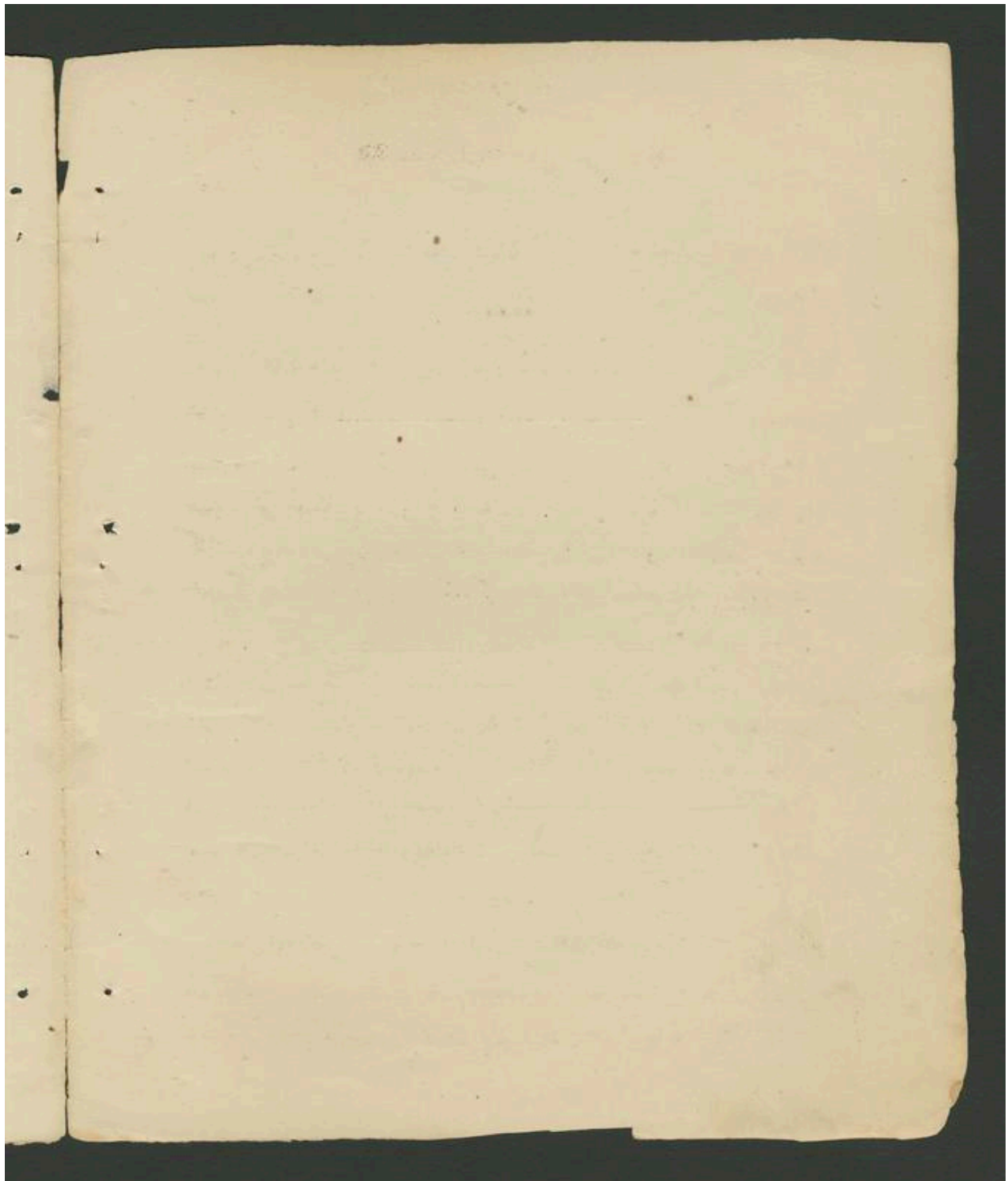
This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

نظامنامه مقیاسات

(تمهید)

از آنجا که هر فرد انسان برای اجرای معاملات و تبادلۀ احتیاجات خود بحساب
نیاز و چیزی که معاملات و احتیاجات عمومی بذریعہ آن تبادلہ و حساب میشود،
مسکوکات، اوزان، ذراع است علمای حساب بغرض تسہیلات معاملات و لزوم
فہمیدن این حسابات، اساسی کہ جدید تر و بہتر برای مسکوکات، اوزان، ذراع
گذاشته از اصول اعشاریہ است کہ واحد قیاسی آن بہ اصول اعشاری اضعاف و
تجرا گردیدہ ہر مقداری را کہ معلوم کردن بخوانند بہ یک کامل اندک فہمیدہ میشود
اما در افغانستان اوزان، ذراع، مسکوکات مختلفہ رواج داشتہ بہ اصول
اعشاریہ فی بلکہ یک اندازہ و مقیاس ہم ندارد مثلاً یک خروار ہشتاد سیر، یک سیر
شانزدہ پاو، و یک پاو چہار خورد است کہ تجزیہ و اضعاف آن بدرجات مختلفہ میشود
ہمچنان ذراع از شانزدہ گرہ و ہر گرہ از چہار بار مرکب است و روپیہ نیز وزن و
قیمت آن یک مقیاس و اندازہ صحیح را حاز نیست کہ ما ازین مشکلات ہمیشہ در
تعلیق معاملات خود چہ از خارج مینایم و باید داخل مملکت خود داد و ستد می کنیم
متحمل خسارہ های بزرگت مادی و معنوی شدہ ایم.

لہذا برای رفع این صعوبات و حل این مشکلات ملیہ و اصلاح این نواقص
حسابیہ اوزان، ذراع، مسکوکات افغانستان بہ اصول اعشاریہ تحویل نمودہ شد
تا سہولت و فواید ازین اصول مقبول برای دولت و ملت افغانیہ عاید گردد.

(۲)

فصل اول

ماده (۱) مقیاسات مساحت که باسم گرشاه ، گز معمار ، گز جریب ، جاری بود به متر تبدیل شد .

اضعاف واجزای متر قرار ذیل است .

(اجزای متر)

دهم متر	مساویست به	دهم متر
صدم متر	» »	صدم متر
هزارم متر	» »	هزارم متر
» »		(اضعاف متر)
» ۱۰	» »	لس متری
» ۱۰۰	» »	سل
» ۱۰۰۰	» »	زر
» ۱۰۰۰۰	» »	لس زره

فصل دوم

۲ :- مقیاس اوزان ، نخود ، مثقال ، خورد ، پاو ، چهارك ، سیر ، خروار بود که همه

بگرام تبدیل یافته (اجزا و اضعاف گرام بقرار ذیل است .)

(۲)

اجزای گرام :

دهم گرام	مساویست به	دهم گرام
صدم	" "	صدم
هزارم	" "	هزارم

اضعاف گرام :

۱۰ گرام	" "	لس گرامه
۱۰۰	" "	سل
۱۰۰۰	" "	زر
۱۰۰۰۰	" "	لس زره

(فصل سوم)

۳ :- مسکوکات جدید که آینده نرخ اشیاء و معاملات بآن میشود وزن و قیمت آن بقرار ذیل است :

نرخ	وزن	نام	اول مسکوک طلا
۲۰ افغانی	۶ گرام	یک امانی	الف :
۱۰	۳	نیم امانی	ب :
قیمت	وزن	نام	دوم مسکوک نقره
۱۰۰ پون	لس درامه	یک افغانی	الف :
۵۰	۵	نیم	ب :
۲۰	۲	۲۰ پولی	ج :

فصل چهارم اصول اجراءات

- ۵: — بدفاتر رسمی از ابتدای سال ۱۳۰۵ بقدر ممکنه تطبیق وزن زرعه و مسکوکات سابقه در واردات و مصارفات دولت باوزان و مقادیر جدید میشود الی آخر سال مذکور اوزان و مقادیر سابقه و جدیده حتی الامکان بدفاتر دولت داخل باشد در سنه ۱۳۰۶ خواه خواه در دفاتر دولت اوزان و مقادیر و مسکوکات سابقه و جدیده تحریر شود و بسنه ۱۳۰۷ اگر محاسبین در مہارت خود باوزان و مقادیر جدیدہ مطمئن باشند وزن و ذرعہ قدیمہ را بالکل از دفاتر محو و وزن و متر جدیدہ را در قید قلم بیاورند اگر بعضی کاملاً مہارت نداشته باشند تا آخر سال ۱۳۰۷ نیز ادخال اوزان و مقادیر جدیدہ و سابقہ را بدفاتر رسمی میتوانند.
- (۶): — برای اجرای معاملات اہالی از اقسام سنگهای وزن و مترهای جدیدہ بقدر ممکن از طرف دولت ساخته ہمہ نقاط افغانستان تقسیم میشود.
- (۷): — سنگهای وزنی و مترها در مرکزهای ولایات کہ ادارہ بلدیہ موجود باشد بذریعہ مامورین بلدیہ و بدیگر مواضع بواسطہ قوماندان های کوتوالی تقسیم میشود و همچنان بحکومتی ها و علاقہ داری ها کہ وظیفہ کوتوالی بعہدہ حکام و علاقہ داران است بذریعہ آنها تقسیم میشود.
- (۸): — قیمت سنگها و مترهای جدید در تمامی نقاط مملکت افغانستان بیک قیمت عادلانہ قرار دادہ میشود کہ قیمت آن از وزارت مالیہ معین میشود کسانیکہ قیمت آنرا نقد تادیہ نتوانند الی شش ماه بآنها قسط کردہ خواهد شد.
- ۹: — سنگهای وزنی آهنی و چودنی و برنجی و ذراع آهنی سابقہ کہ زرداھالی است اگر بمواضعیکہ تقسیم اوزان جدیدہ میشود بیاورند از آنها بقیمت همان فلز گرفته عوض آن از سنگها و مترهای جدید قیمت برای شان دادہ میشود

(۶)

۱۰- از مقیاسات مذکور دیگر اشخاصیکه از طرف حکومت مجاز شوند به نمونه مقیاساتیکه از طرف دولت ساخته شده نیز بداخل ساخته می‌تواند و بمهر نشان مقیاسات که در مراکز ولایات و حکومتی های اعلی موجود است مهور کرده بعد اجرای داد و ستد به آن مقیاسات کرده خواهد شد

۱۱- در دهات و قری که داد و ستد خود را بوزن جدید می‌نمایند از روی سنگ های مهری دیگر سنگ ها را تطبیق داده تاز مانیکه از طرف حکومت سنگ های آهنی مهر نشاندار تهیه و توزیع شود بان سنگ ها وزن و معامله میتوانند

۱۲- در مراکز هر گاه خود اهالی از بساط های مذکور برای اجرای معامله خود ها ساخته بودند موافق قاعده (۱۴) باز خواست کرده میشود

۱۳- مقیاسیکه در مراکز نائب الحکومه کی ها و حکومتی های اعلی و کلان مهر نشان دولت را نداشته باشند از درجه اعتبار ساقط گفته میشوند مامورین بلدی و قوماندانهای کوتوالی مواظبت می نمایند که در مراکز مذکور بمقیاسات بدون مهر و نشان کسی داد و ستد نکنند اگر مقیاسات وزن و میترهای را که بدون نشان دولت باشد در آنجا استعمال کنند برونق قانون جزای عمومی مجازات می یابند

۱۴- در مقیاساتیکه بمهر نشان دولت باشد و یا دیگر سنگ ها که موافق اوزان جدید در قری و دهات میسازند اگر تفاوت ظاهر شود در باره استعمال کنند آنها مطابق جزای عمومی مجازات تعزیری اجرا میشود

۱۵- از سنه ۱۳۰۵ الی آخر ۱۳۰۷ سنگ های وزن و متر جدید در بین اهالی شروع می باید شروع از سنه ۱۳۰۸ بالکل اوزان و ذرعه های سابقه متروک میشود و اگر از سال ۱۳۰۸ کسی به سنگ ها و ذرعه های سابقه داد و ستد نماید جزای تعزیری می یابند

نظامنامه هذا را در زمره نظامات دولت منظور و اجرای احکام موافق امر و اراده میفرمایم

درست دهن
درگاه حقدار شاه
بروز در باب در میان تقسیم و قسمت
بروز در باب در میان تقسیم و قسمت

درست دهن

